

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje petiti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. Upravnistvu raj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Svoboda.

Vojna nas uči zatajevanja. V marsičem je bilo prej drugače. Tako ni poznala doba pred vojno ne želodčnega, ne spolnega, ne govornega zatajevanja, zdaj ga izsiljujejo. „V čemer je kdo grešil, v tem bo kaznovan“, je rečeno. Tako je prvi prestopek kaznovan s tem, da nam je odvzet kruh. Drugi s tem, da jih je Bog vé koliko ločenih od žen in zaročenk, in narobe. Tretji pa s tem, da nam je prepovedano prosto govoriti in pisati.

Vsekako je bilo glede občevanja, bodisi ustnega ali pismenega, veliko, veliko napačnega. In, če je napačnost pri razumnem človeku greh, tedaj mnogo grešnega. Premnogi so vtikali jezik v zadeve in stroke, ki jih niso prav nič brigale in ki jih tudi prav nič razumeli niso. Pred lastnim pragom, kajpada, je marsikdo pustil ležati smeti celo dolgo življenje. Zdaj nam ni dovoljeno več rabiti jezikovne metle niti za lastni prag, niti za tuje pragove. Menda je sploh za vse lažje, ako jim je dano izraziti bolečino. Zelo huda je usoda človeka, ki mora, ker je zapovedal tisti, ki ga tepe, molčati k udarcem, padajočim po njem, in se sme samo še tresti. Vojna kaznuje torej tudi v tem oziru.

Vsaka kazen pa je taka, da se ž njo ali zadržuje za prestopek, ali pa ona poboljša oziroma vzgoji kaznovane. Tako bo sedanja vojna vzgojila dvoje vrste ljudi, v kolikor ni bila v ljudeh že pred njo kal te lastnosti. Enim bo dala uzreti in si pridobiti moralno moč in jim rodila ž njo svobodo, da bodo znali molčati, kadar bo vest to zahtevala, in govoriti, kadar bo pred vestjo prav, ne glede na to, kaj se z njihovim telesom in imetjem zgodi. Drugi pa bodo kričali kakor bi imeli devetero grl, če bo bričeva palica to velela, in molčali čeprav bo devet lastnih hiš gorelo, ako bodo zazrli grozeč pogled onih, ki morejo škodovati, bodisi njih družini, ali njih osebni koristi, in se celo smehljali, čeprav jim bič zariše zelo vidne zatekline. Eno ali drugo

torej. V gotovem številu seveda izide obojna vrsta ljudi iz vojne jezikovne sužnosti.

Slovenci želimo dobiti veliko število moralno močnih mož, ki imajo voljo ohraniti in izpovedati ter dejstvovati delo, ki odobruje prava zavest, torej Bog. V takih možeh je namreč naša rešitev. Če nam stiske, ki si jih drugod lajšajo v zbornicah, narodnih in državnih, in če nam pest porodi takih mož z neusužnjeno, odločno voljo, potem se našemu ljudstvu ni ničesar bati. Če umrjemo, lepša smrt bo, kakor junakov na bojišču, kajti kdaj je bila lepše vidna lepota svobodne človeške duše, kakor pri prvih kristjanih, ko so sekali telo raz nje, oni pa so ostali z jasnim obrazom pri svojih vzorih. Svobode duha namreč ne more rabelj vzeti, ako je kdo sam ne proda.

Če pa ostanemo živi, bo naše življenje hoja dostojnih ljudi, ki znajo delati in si znajo odreči, kakor je za naše ljudstvo dobro in pred Najvišjega očesom prav.

Živila in krmila na Kranjskem.

Posvetovalni odbor vojničnega prometnega urada na Dunaju je imel dne 24. januarja sejo, pri kateri je bil navzoč tudi dr. Lampe kot zastopnik kranjske dežele. Dr. Lampe je opozoril odbor na vojne dajatve kranjske dežele, vsled katerih je ljudstvo prisiljeno stanje živine skrbeti, in na težavno prehranjenje s kruhom, ki je nastalo ne le v mestih, ampak tudi v občinah na kmetih. Kranjska dežela je blizu soške fronte in nosi tedaj velika bremena, ki se ji naj olajšajo, da ne bo preveč prizadeta.

Posredoval je dr. Lampe z goriškim zastopnikom dr. Faldutijem tudi v vojnem, poljedelskem in notranjem ministrstvu. Zahteval je, da naj se da na razpolago dovolj prevoznih sredstev in da naj se dovoli tudi poseben uvoz, ako bi se uradna organizacija izkazala kot nezadostna. Na roko naj se gre deželi Kranjski, ki je pripravljena vse storiti za preskrbo dežele z živili in krmili.

Minister notranjih zadev princ Hohenlohe je

izjavil, da vlada od zdaj vpeljane organizacije ne more odstopiti, ker bi lahko nastala zmeda v preskrbljevanju cele države. Prevozna sredstva se ne morejo dovoliti, pač pa bo vojničnemu prometnemu uradu dal navodila, da naj se ozira na potrebe kranjske dežele. Tako je obljubil tudi poljedelski minister. V vojničnem uradu so pa obljubili za Kranjsko dati koruze. — Prav bi bilo, ako bi bil g. dr. Lampe ministra tudi vprašal, zakaj je seno na Nižje-Avstrijskem za polovico dražje kot na Kranjskem.

Rusko bojišče.

Neki naš oddelek je dne 28. januarja zjutraj pri Toporovcu ob Besarabski meji nenadoma napadel neko rusko predpostojanko. Osvojil si jo je z ročnim metežem. Naši so zasuli okope in velik del posadke odvedli v vjetništvo.

Nemci so imeli malo prasko z Rusi južno od Dvinska in na Stiru.

Rusko letalno brodogeje se je prikazalo 28. januarja nad bojno črto ob Stripi. Naši topovi so uničili dvoje izmed 11 ruskih letal. Troje letal se je pa moralo izkrcati za ruskimi črtami. Ob Stiru so odbile naše straže mnogo ruskih poizvedovalnih oddelkov.

Pri Berestjanu so avstrijske čete odbile zopet več ruskih napadov. — Car se je vrnil v Carsko Selo.

Rusi so dne 29. januarja čez dan ponavljali svoje napade proti mostni utrdbi severozahodno od Ušječka. Hrabro so naši branili postojanko in ruski poizkusi so bili brezuspešni. Delovali so pa precej močno ta dan skoro na vseh delih mestih tudi težki topovi.

Pri mostišču severozahodno od Ušječka so bili Rusi vsled naših napadov z minami prisiljeni, da so zapustili sprednje okope.

V zadnjih bojih so Rusi neizmerno veliko moč izgubili. General Ivanov je na vsak način severozahodne bojne črte ruski topovi, na raznih

PODLISTEK.

Njene oči.

Črtica. — Napisal P. Mubi. (Konec.)

„Kaj hočemo? Kar je bilo, je bilo. Saj je bil božji volek tudi za-te drag. Na božjem stolčku sedi sam nebeški Oče in ta nama je poslal, kar sva zaslužila,“ ga tolaži Stanko.

„Imaš prav Stanko! Vsak je sam svoje sreče kovač,“ odvrne hlapec in se umakne v hlev.

Ali Rok ni stal pri konjskih jasliah, ki so bile prazne, ampak voličema je pokladal seno in ju gladil s ščetjo.

„Rok, danes so občinske volitve. Jaz grem na volišče, ti pa naprezi voliča in pelji voz drv v mesto profesorju Kazalcu,“ oglasi se hišni gospodar na hlevnem pragu.

„Ali jaz nimam volilne pravice, oče Jeducer?“

„Ti si jo izgubil za 6 let, ker si bil zaprt radi poboja,“ odvrne gospodar.

Kakor bi ga bil polil s kropom, tako je presunila Roka gospodarjeva beseda.

„Pred tremi leti sem že volil, zdaj ne smem,“ vzdihne hlapec. „Kaj vse mi je prinesel božji stolček! A, naj bo božja volja, kriv sem sam.“

„Kriva je tvoja trma, Rok! Ob enem pa je za-te dobra šola,“ skonča gospodar in odide.

Rok se je naslonil na jasli in solza mu je kanila na lice, ko se je domislil, kako je bilo prijetno pred tremi leti na ta dan, ko je agitiral za stranko svojega gospodarja in na volišču oddal z vso zavestjo zavednega volilca v tretjem razredu svojo glasovnico.

Voliča sta enakomerno premikala svoje noge po cesti in se prerivala v tesnem jarmu. Rok je sedel molče na drveh, zrl na njive in travnike in le včasih tako nevede zaklical: „Ajs, pisanec!“ Ni bilo živahne hoje Iskrčine, ni se slišalo pokanje biča, ni bilo ponosnega obraza Rokovega!

Ko pa je privozil na profesorjevo dvorišče, se je profesor zglasil že pri oknu:

„Rok, ti voziš z voli? Kje imaš pa kobilico?“

Kakor bi bil meč presunil Rokovo srce, tako mu je profesorjeva beseda segla v dušo.

„Kaj se hoče, gospod profesor! Bral sem enkrat, da socialno vprašanje trka tudi na kmečke duri.“

„Ko bi bil ti rekel, Rok, da trka na kmečki hlev, bi ti verjel, tako pa ne morem verjeti.“

„Kmečki hlev je sprožil socialno vprašanje, kmečka hiša ga je vzprejela pod svojo streho, gostilna ga je pa rešila. Ko bi jaz ne bil šel tisti dan v gostilno, bi ne bilo stave, bi ne bilo poboja, bi ne bilo zopora in dva človeka, jaz in študent, bi bila na boljšem.“

„Vse to je res, Rok! Znano mi je vse, kako si reševal socialno vprašanje. Ali pravi vzrok

tiči le v tem, da si se ti preveč navezal na Jeducerovo kobilico.“

„Ne, gospod profesor! Kobilica je nedolžna. Tista svetloba, ki sem jo zagledal na obzorju, je prvi vzrok moje nesreče. Ne temne oči Iskrčine, ampak božji stolček mi je zmešal pamet. Ko bi bili vi rekli meni, da sva oba božja volka, jaz in študent, pa bi ne bilo prišlo tako daleč. Zavoljo božjega volka sva se skregala s Stankom v gostilni, božji volek sem bil jaz in je bil študent, ker me je dražil. Le ne hvalite mladih ljudi — drugače se prevzamejo, kakor sem se jaz prevzel radi pravilnega tolmačenja svetlobe. Dosledno izpolnjevanje božjih zapovedi — to je ključ do rešitve socialnega vprašanja.“

„Prijatelj, to je velika in modra beseda, sklence profesor Kazalec svoj pogovor z okna. Kar si ti gledal poletu na obzorju, to je bilo zračno slepilo. Razbeljeni solčni žarki so prehajali iz gostejšega zraka v redkejši in se lomili, tako da so po krivih potih prišli do tvojega očesa in ti si videl več slik, a v resnici je bila le ena prava slika. Videl si, kakor si pravil, da so se drevesa in hiše tresle v zraku pred taboj. Vse to delajo zlomljeni žarki in tudi ti si bil tak zlomljen žarek, prijatelj moj! A zrak se je spet enakomerno napolnil pred tabo, ni redek, ni gost, ampak pravilno razdeljen, kakor si ti tudi zopet pravilen in pameten človek, katerega žarki delajo premo črto čez hrib in čez plan.“

hotel prodreti in zato je zbral pod svoje zastave vse, staro in mlado, Ruse, Tatare in Črkeze. Kozakov ni bilo veliko, ker jih je prej mnogo padlo v Karpatih.

Italijansko bojišče.

V Italiji ljudje ne govorijo več o tem, da pride italijanska vojska kmalu v Trst, Ljubljano in na Dunaj, marveč se povsod izraža strah, da utegnejo Avstrijci pričeti z ofenzivo. Ta strah ni neutemeljen.

Dne 26. januarja so bili zopet napadi na Gorico. V mesto so leteli šrapneli in granate. Na Korzu je bilo ubitih 5 mladih ljudi od šrapnelov velikega kalibra. V Rabati je granata ubila jednega dečka in jednega trenskega konja. Tudi ponoči se je gromenje topov nadaljevalo. Ob Soči so bili le boji s topovi. Pri Col di Lana so bili italijanski rovi z ročnim metežem vzeti in uničeni.

Dne 27. januarja je bilo drugače mirno gromeli so le topovi. Italijani so ponehali napadati tudi na Rombonu, 2210 metrov visoki gori, stoječji na koroško-goriško-italijanski meji. Radi bi Italijani prišli čez Rombon proti Triglavskemu podgorju in proti Bohinju, a vedno jim spodlete poizkusi, da bi prodrli.

Italijani obstreljavajo tudi Šent Peter, ki je vzhodno od Gorice.

Dne 1. februarja so bili v Suganski dolini zahodno od Rocegnia odbiti napadi nekega italijanskega bataljona.

Italijani so sami začeli obupavati nad zmago. Poročila Cadorne so torej večkrat zelo otožna. Dne 24. januarja je Cadorna sporočil to-le: „Pod varstvom goste megle so napadle velike sovražne sile pri Oslavju. Vsled premoči sovražnih bojnih sil so se nekateri naši oddelki prve črte, da bi ne bili pogaženi, umaknili na malem delu fronte v strelske jarke druge črte.“

Boji na Balkanu.

Vojaki četverosporazuma so se izkrcali dne 28. januarja zjutraj na otoku Caraburnu pri Solunu in so zasedli grško trdnjavo. Podpirali so jih topovi na ladjah in prisilili posadko, da se je umaknila. Zavezniki so rekli, da so iz strateških ozirov morali zasesti ta otok, ker so se blizu ondi nemški podmorski čolni preskrbljevali z živem. Tudi otok Krč, pravijo, da so zasedli iz tega razloga, ker je bilo baje opirališče nemških podmorskih čolnov.

V resnici delajo nemški podmorski čolni Angležem in Francozom v Sredozemskem morju velike preglavice. Dne 18. januarja je neki nemški podmorski čoln ondi uničil angleški oboroženi prevozni parnik „Marere“, dne 23. januarja je bil pa potopljen v Solunskem zalivu neki angleški parnik, ki je vozil čete. Neki podmorski čoln je

ustavil dne 17. januarja parnik, ki je vozil vzhodno od Malte pod nizozemsko zastavo z napisom „Melanie“. Parnik se je ustavil in odposlal čoln. Ko se je nato podmorski čoln približal parniku, da pregleda papirje, so začeli iz parnika na čoln živahno streljati s topovi in strojnimi. Podmorski čoln se je umaknil napadu in se je hitro potopil.

Avstrijci v Črni Gori in Albaniji.

Razorožitev Črnogorcev je nekako dovršena. Tudi pokrajina pri Gusinju se je udala. Orožja so dobili Avstrijci v Črni Gori doslej: 314 topov, 50.000 pušk in 50 strojnih pušk.

Avstrijske čete so odšle v Albanijo. Dne 28. januarja so zasedle jadranski pristanišči Lješ in sv. Ivan Meduanski, kjer so zaplenili naši dva topova, veliko topniškega streliva ter mnogo kave in žita.

Bolgari v Albaniji.

Bolgari polagoma prodirajo preko Elbasana na Drač in Valono. Ob Skumbi, v ozemlju pri Elbasanu in pri Strugi so imeli Bolgari vspešne boje.

Bolgari v Nišu.

Kralj Ferdinand je prišel s kraljico v Niš in je obiskal nemškega generala Mackensena ter velikega vojvodo Ivana Mecklenburškega. Vojvodo je kralj imenoval za viteza narodnega reda sv. Cirila in Metoda. Na postaji so imeli pojedino na vlaku. Mackensen je napil kralju in kraljici in slavil junaštvo bolgarskih armad.

Napad na Solun.

Dne 1. februarja zjutraj ob treh je neki Zeppelinovec hudo bombardiral Solun. Vrgel je 20 zažigalnih bomb na glavna mestna poslopja, namreč na prefekturo, na pristaniški carinski urad in na sedež francoskega generalnega štaba. Pet hiš je bilo razrušenih, ena mošja in en angleški parnik poškodovana. Osem ljudi je bilo ubitih in okoli 50 oseb ranjenih. Skladišče solunske banke gori. Škoda se ceni na en milijon frankov.

Četverosporazum in Grška.

Četverosporazum je sporočil grški vladi, da misli na otokih v Egejskem in Sredozemskem morju napraviti deset opirališč za torpedovke, ki bodo iskale avstrijske in nemške podmorske čolne. — Pirejska luka ima od dne 28. januarja vojaško poveljstvo. Civilne osebe morajo biti pred nočjo doma. — Angleži in Francozi so izkrcali nekaj čet tudi na Kreti.

Nemčija v bojih na zapadu.

V nekem odseku pri Neuville so Nemci zapodili Francoze, ki so imeli velike izgube. Neka nemška razstreljena duplina je pa ostala sovražniku. Nemci so začeli streljati na Reims. Francozi

se podajo le temnim očem,“ se oglasi Katrca in zajema vode iz potoka.

Ob potoku so rasle potončice. Katrca jih natrga, na tihem stopi za Rokom in mu potegne klobuk raz glavo.

„Na, pušlec, Rok! Potončice so za spomin,“ pristavi dekla, in vtakne rožice za trak.

Deklica se je skrila za belim perilom. „Res, vse tako kaže, da si ti meni namenjena,“ odvrne Rok in si pokrije klobuk.

„Kaj boš segal po višavi, ljubi moj, ker smo rojeni za nižave,“ pristavi Katrca.

„Višave in nižave, bogastvo in uboštvo, mraz in vročina, gosto in redko, temno in svetlo, — vse mora biti, drugače se žarki lomijo,“ deje smejoč se hlapec.

„Bogati in revni se morajo ženiti, drugače se žarki lomijo, Rok!“ odvrne smejoča se dekla.

„Le žvižgaj ti, Katrca, bom jaz pel.“

„Če ženska žvižga, se Mati božja joka, ljubi moj!“

„Mati božja je imela črne oči, ti jih nimaš, zato se ti solze ne podajo.“

„Kaj bova jokala, ko je svet tako lep, ljudje pa tako veseli,“ sklene Katrca besede, ker so odslej govorile — njene oči.

„Ali od hiše ali poroko!“ je prišel glas od nekod. Katrca je rekla, da je bil glas iz nebes.

pa so metali bombe na Freiburg. V zadnjih štirih mesecih so v zračnih bojih izgubili Francozi in Angleži 41 letal, 11 jih je bilo sestreljenih z zemlje in 11 se jih je moglo izkrcati v nemških črtah. Nemci so pa izgubili v tem času v zraku 7 letal, sestreljenih je bilo osem, jedno letalo se pa še pogreša.

Dne 28. januarja je bil boj severozahodno od Neuville. Nemci so vzeli Francozom jarke v širini 1500 metrov in so vjeli 273 Francozov in zaplenili 9 strojnih pušk. Pri Neuville so Francozi napravili več napadov in zopet zasedli neko razstreljeno duplino.

Južno od Somme so Nemci vzeli vas Friese in kakih 1500 m sosednje južne postojanke. Nemci so vjeli tu 1270 Angležev in Francozov in odbili 13 strojnic in 4 metalce min. Pri Arrasu so Nemci vzeli z naskokom neko skupino hiš.

V Champagni so še vedno živahni boji z minami. Pri Apremontu so Nemci sestrelili neko letalo.

Francoski napad na Freiburg je povzročil le malo škode.

Med gosto meglo je priletel zadnjo soboto zvečer proti enajsti uri neki Zeppelinov zrakoplov nad Pariz in je vrgel več bomb. Na nekem kraju je bilo ubitih 15 oseb, na drugem pa en mož in tri ženske in ena hiša je bila porušena. Tudi škoda na blagu je velika. Gasilci so hiteli po glavnih cestah in trobili. Mesto je bilo v temi, le žarometi so razsvetljevali nebo. Več letalcev se je dvignilo zasledovat Zeppelinovca. Okoli 11. ure se je čulo v zraku več pokov. Ob eni uri ponoči je Zeppelin odplul in Pariz je bil zopet razsvetljen.

POLITIČNI PREGLED.

Romunija.

Ministrski predsednik Bratianu je izjavil, da zunanja politika Romunije ostane nevtralna.

Angleška in Romunija.

Angleška vlada je nakupila v Romuniji 80.000 vagonov pšenice. Plačala jo je drago in ukazala, da naj pšenica ostane ondi toliko časa, da se odpro Dardanele. Hotela je s tem preprečiti, da bi bili več pšenice kupili Avstrijci in Nemci. Romunija je Angleški veliko dolžna in zato ne more pričakovati, da bi dobila za pšenico kaj denarja v gotovini, odšlo se ji bo le nekaj obresti od dolgov. Angleški kramar zna!

Protinemška demonstracija v Švici.

V zahodni Švici bivajo Francozi, ki Nemcem niso prijazni. Na rojstni dan nemškega cesarja je nekaj mladih ljudi zahtevalo v mestu Lausanne, da naj se odstrani nemška zastava z ondotnega nemškega konzulata. Klicali so: „Odstranite to zastavo in razobesite švicarsko!“ Policija je delala red, pa je bila preslaba. Demonstranti, katerih se je nabralo vedno več, so sneli zastavo in poškodovali tudi nemški grb. Švicarska vlada se je opravičila pri nemški vladi. Tisti, ki je suel zastavo, je ušel čez mejo.

Samoumor turškega prestolonaslednika. Jussuf Izzedin-Effendi, turški prestolonaslednik, je bil zadnji čas bolan. Dne 1. februarja zjutraj si je princ končal življenje s tem, da si je prerezal žile na roki. Pokopali so ga slovesno v Carigradu. Star je bil 59 let. Bil je stric sedanjega sultana.

Rusko ministrstvo. Odstopil je ruski ministrski predsednik Goremykin in imenovan je bil na njegovo mesto Stürmer, član državnega sveta. Stürmer ima nemško ime, pa je odločen nasprotnik Nemcev, zato ni nobenega upanja, da bi se inpremenil tok ruske zunanje politike.

Albanija. V Albaniji so prišle avstrijske čete do reke Mativ, ki se izteka 13 km zahodno od Lješa v Drin.

Sultan nemški maršal. Povodom svojega rojstnega godu je nemški cesar imenoval turškega sultana za vojnega maršala nemške armade.

Japonci pri Suez. Japonski podmorski čolni pridejo branit Suez. Vodil jih bo neki japonski admiral.

Zamrznjene ladje. Nad 50 ladij stoji zamrznjenih v arhangeljskem pristanišču. Ladje so večinoma angleške in ruske. Led je tako debel, da se tudi z lomilci ledu nič ne opravi.

„Čez hrib in čez plan, gospod profesor! Veselje in žalost, vročina in mraz, gosto in redko, temno in svetlo — vse mora biti, drugače se žarki lomijo. Torej se temne in svetle oči vežejo.“

„Se, se, Rok, tvoje in Katerne!“ zagode profesor in zapre okno.

Rok naredi velik kolobar z roko nad voli in živinče se začne pomikati proti domu.

* * *

Jederčev hlapec se je privadil volov, polagoma privadil svetlih oči. Ne sicer več ponosno, pač pa zavedno je hodil čez dvorišče, ukazoval in delal. Delal je gospodarju, ukazoval pa družini. Mirno je tekkel potok mimo hleva in Rok je napajal voli.

„Vodé, vodé!“ je priganjal volička, naj pijeta.

„Kako se ti poda, Rok, ko napajaš voli. Prej pa si le žvižgal, ko si napajal kobilu,“ ga nagovori dekla.

„Zdaj pa ti žvižgaš. Katerca! Jaz pa pojem“, odvrne hlapec in zavrne voli proti hlevu. Iz ust se mu začne usipati drobna pesemca:

Kaj ti je, dekla,

Da imaš solzne oči, . . .

In da te vldet' več ni?

Na hodniku je Rezika obešala perilo. Milo se ji je storilo in solza ji je kanila na bel predpasnik.

„Beži, beži, Rok! Nikar ne bodi tako mehkonog! Kaj boš iskal solza na svetlih očeh. Solze

Belgrad. V Belgrad se je vrnilo do 29. januarja 46.635 prebivalcev. 12.000 ljudi se je zglasilo, da so revni in da nimajo ničesar jesti.

Načrti avstrijskih Nemcev za bodočnost. „Nemška narodna zveza“ se je dogovorila s krščanskimi socialci glede nekaterih točk za politični program avstrijskih Nemcev. Dne 19. januarja je bilo na Dunaju zborovanje, na katerem so se določile in avstrijski vladi sporočile sledeče točke nemškega programa: 1. zbrati vse sile, da se ozdravijo socialne in gospodarske posledice vojne, 2. vztrajati pri zvezi z Nemčijo, ki se je v tem času tako izkazala, 3. stremiti za tesnejšo gospodarsko združenje med Avstro-Ogrsko in Nemčijo, ki naj se po gospodarskem razvoju izpremeni v carinsko in trgovinsko zvezo, 4. trgovske pogodbe s tretjimi državami naj se sklepa le skupno z Nemčijo in zagotovi naj se primerne trge, 5. ustava naj se izpremeni, v kolikor se je pokazala potreba, 6. doseže naj se tudi drugačen poslovnik za državni zbor, 7. Nemcem v Avstriji naj se zagotovi ono mesto, kakor to zahteva državni interes, 8. državna uprava naj se reformira, 9. avtonomija dežel naj se razširi, 10. Uvede naj se nemški prometni jezik v taki meri, da bo popolnoma odgovarjalo potrebam države in urejene uprave, pri čemer pa naj se v jezikovno mešanih deželah jezikovne potrebe drugonarodnega prebivalstva upošteva v šoli in uradu, 11. zagotovi naj se nemški značaj nemških dežel in nemških delov kake dežele, v prvi vrsti Dunaja, 12. dobo za urejevanje gospodarskega razmerja z Ogrsko naj se podaljša. — „Nemška narodna zveza“

„Nemška narodna zveza“ je tudi pogosto stopila v zvezo s krogi v nemški državi. V letu 1915. je bilo več pogovorov med poslanci „Nemške narodne zveze“ in poslanci nemškega državnega zbora. Dogovorili so se o celi vrsti zahtev, ki jih bodo enako, tako v Avstriji, kakor tudi v Nemčiji, stavili za združenje obeh držav.

Marija ga je varovala.

— Piše nam neki vojak (L. N.), ki služi na bojišču na italijanski fronti. Rad molim, kadar imam čas, sv. rožni venec. Odslej bom pa to lepo molitev še rajši molil, ker sem prepričan, da me je Marija, Kraljica sv. rožnega venca, rešila iz smrtne nevarnosti. Pripetil se je ta-le, čisto resnični dogodek. Ranjenim tovarišem sem šel po malo okrepčila. Iz črte ven sem še lahko prišel, nazaj pa nisem mogel prej, kakor zvečer, ko se je naredila tema. Tako sem taval po gmajni sem in tja, pa sem zašel. Namesto na svoje mesto, sem prišel blizu sovražne postojanke. Kar počil strel, kroglja prileti proti meni in udari v puško, katero sem držal pred seboj na prsih. Puško je kroglja prelomila ravno pri zapori, mene pa ni nič ranila. Na istem mestu sem nosil na prsih svetinjico Matere božje, katero sem bil dobil v Ljubljani. Podoben dogodek mi je pripovedoval neki mož iz Domžal, kateremu je kroglja prebila kapo. Tudi on je prepričan, da ga je obvarovala Devica Marija, kateri se je malo prej priporočal. — „Gorenjca“ dobivamo vsaki ponedeljek in ga prav radi beremo.

NOVIČAR.

Koncert dne 2. svečana v Ljudskem domu v Kranju. V korist v vojni oslepelim vojakom in goriškim beguncem je priredil tuk. c. kr. okrajni sodnik g. Oskar Dev na svečnico v „Ljudskem domu“ v Kranju izbrano fin koncert. Delavni skladatelj in umetnik je zbral v ta namen nekaj elitne slovenske umetniške družine in pritegnil še tukaj bivajočega c. in kr. vojaškega zdravnika, virtuozna na goslih. V programu, ki je sestavljen, rekel bi skoraj, kritično književno, dominira znani mladi goriški tenorist I. Rijavec. Pač čuden slučaj, da nastopa mlad umetnik in begunec v Kranju istodobno, ko se muči tukaj njegov osemletni učitelj petja, tudi kot begunec. Rijavec ima bodočnost in je izrazito umetniška osebnost. Še ni zabrisan vseskozi mladenič in Goričan v njem, zdi se nam, da še ni našel kozmopolitizma operne poze in je baš zato bližji, bolj domač. Doboril si je do kapitala dinamike v glasu, ki ga stavi v eno vrsto z najjačimi tenorji Evrope, preden je še imel priliko doživeti tisto dobo stvarjanja, kadar umetnik tako prisklene v umotvor, da ne loči več umetnika — interpreta od umetnine. Kaj bo Rijavec čez dve, tri

leta, bo li tenorist Wagnerjevih „Meistersinger“, ali prvi klasik slovenske moderne Lajovičeve? Po programu in osebnosti bi sodil, da bo šel pot romanskih oper, dasi dvomim, da je njegov talent heroičen. Imenovalo se je njegov glas lirski. Samo eno mesto v Massenetu je opravičilo besedo. Boljši bi bil morda termin: refleksivno lirski. — Umetnost gospodične Koblerjeve more oceniti pravilno in pravično povprečno mojsterski igralec na klavir, kar žalibog nisem. Zato pa omenim čustvo, ki me je obšlo ob Chopinu: njena leva roka je kakor kranjska pest, dočim so kipeli prsti na desni kakor rožnata pesem mladih sanj slovenskega dekleta. — Prof. Kozina si je ustvaril izrazit kvartet, čegar delokrog začenja pri moderni zadnjih petnajst let in vrši s tem veliko kulturno deo, kajti zahteve, ki jih stavi moderna pevecem, so tolike, da jih ne zadovolji diletanski dober pevec in je treba zanje sorodne umetniške duše in brezmejne pridonosti. Oboje moram priznati vodji in kvartetu. Inorodni gospod virtuoza na goslih je pokazal v igri in kretnji mirnost, elegantnost in naravno neprisljenost naše lepe avstrijske prestolnice. Dvoje točk se je pelo v hrvaščini, kar je dobro in prav. Koncert je bil dobro obiskan. Poleg številnega visokega častništva iz Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča so bili navzoči: g. okrajni glavar Schitnik, g. dekan Koblar, g. polkovni zdravnik dr. Szimansky, g. vojaški višji zdravnik dr. Graf, g. duh. svetnik Aljančič, g. gimn. ravnatelj Fajdiga, g. nadzornik Simon, g. okr. sodnik Dev, g. okr. sodnik Lajovic, član trg. obrt. zbornice g. I. Rakovec, g. davčni upravitelj Rooss, številne gospe in gospodične, profesorji in učitelji, meščani iz Kranja in Gorenjske in č. duhovščina. Dr. P.

Umrla je 1. svečana letos mati tukajšnjega trgovca in posestnika g. Jerneja Kušlana, gospa Marija Kušlan rojena Logar, bivša posestnica v Cerkuici na Notranjskem. Dočakala je visoko starost 83. let. Bila je ljudomila, skromna in blaga žena. Pristna Notranjka! V mladosti bila je znamenita pevka, kateri, kakor pravijo stari ljudje, ni bilo enake. Bodi ji lahka gorenjska zemlja, katero je tako ljubila.

Iz Moš pri Smledniku. Na sv. dan lani je 14 naših vojakov na Krnu zasul plaz. Med njimi je bil tudi Jožef Šink iz Moš. Šink je bil prav priden in spoštovan mož, doma iz Čirčič pri Kranju.

Na Premskovem pri Kranju je na svečnico prineslo darovanje za oslepele vojake in goriške begunce 61 K 84 v. Lepo je to. Bog plačaj!

Lepa zima. Najslabše dneve imajo na Kranjskem sedaj dežnikarji, ker že teče drugi mesec, odkar ni padla izpod neba nobena kaplja. Ves jaeuvar je bil suh, topel in na Gorenjskem nad vse krasen. Mnogo se je prihranilo ne-le pri dežnikih, marveč tudi pri obuvalu, obleki in drvih, kar je v tej draginji za ubožne ljudi velika polajšava.

Kdo bo delal? Kmete na Kranjskem zelo skrbi, kdo bo prihodno pomlad polje obdelal. Moške moči so skoro vse v vojski in delovne živine je vedno manj. Če bo polje slabo obdelano, kaj bomo pa jedli? Za goriško deželo je bilo te dni pri vladi v Ljubljani posvetovanje o obdelovanju polja. Pomagala bo vojaška oblast. Prošt Faidutti se dobro giblje.

Iskrene pozdrave z Dunaja pošiljamo vsem domačim in prijateljem Slovenci trdnjavskega topništva, bataljona št. 8. Prebivamo v barakah, ki so zelo svetle in tudi gorke. Proti mrazu smo v njih dobro zavarovani. Spimo vsak dan do šeste ure zjutraj. Na vežbališče, ki je oddaljeno le kake četrt ure od nas, odhajamo vsako jutro ob osmih. Ekserciramo do enajstih, nato je menaža, ki se vedno jako dobro prileže. Po kosilu gremo ob dveh zopet na vežbališče do polpetih. Slovenci smo vedno veseli, kar dokazuje petje, ki se sliši, kjer marširamo, prepevamo v barakah in na vežbališču. Časopise: „Gorenjca“, „Slovenca“ in „Domoljuba“ dobivamo redno. Z velikim veseljem jih pričakujemo, da izvemmo kaj novic iz daljnih domačih krajev. K maši hodimo vsako nedeljo v cerkev sv. Antona Padovanskega. V nedeljah popoldne si pa ogledujemo posamezne zanimivosti mesta. Z ostalimi Slovenci iz mesta pridemo skupaj v nedeljah v „Slov. Straži“. Želimo pa, da bi dal Bog kaj kmalu ljubi mir, da se zopet vidimo veseli v krogih svojih domačih in prijateljev. Srečko Žumer, topničar. — Peter Verdir, Franc Meško, predmojstra. Topničarji: Fende Alojzij, Keršič Janez, Jerič Florjan, Černilec Franc, Avšič Anton, Adamič Anton, Grašič Janez, Zore Alojzij, Zore Joško, Češarek Joško in drugi.

«Slovenski Sadjar». Izšla je te dni 1. št. IV. letnika „Slov. Sadjarja“. Kakor prejšnji letniki, ima tudi ta krasne barvane priloge, po katerih se prav lahko spoznajo posamezne sadne vrste. Že vsebina 1. št. kaže, da obravnava ta list za naše sadjarstvo prepotrebno in sedanje čase še posebno važno tvarino. Sadje prinaša deželi vsako leto lepe svote, ki se morajo smatrati skoraj za čisti dohodek. Ko bi se pa malo bolj pobrigali za oskrbovanje že obstoječih sadovnjakov, v večji meri in z večjim premislekom zasajali nove na-

sade in bolje izkoriščali sadni pridelek, bi se dal ta dohodek še izdatno pomnožiti. Sadje, zlasti na razne vrste konservirano (n. pr. posušeno), bi morajo biti tudi v naših gospodarstvih, posebno v sedanjih časih, bolj čislano živilo, kakor je sedaj. Kakor z drugimi živili, tako bi morali tudi s sadjem bolje gospodariti, kakor je bila to dosedaj navada. Kdorkoli se zanima za sadjarstvo, zlasti ako hoče spoznavati sadne vrste sploh, ako hoče za svoj kraj in potrebe pravilno izbrati primerne vrste, kdor hoče prav zasajati in oskrbovati sadovnjake in urediti sadno uporabo po sedanjih potrebah in razmerah, naj naroči „Slov. Sadjarja“. Naročnino sprejema upravništvo v Ljubljani, Linhartova ulica. Celoletna naročnina znaša 4 K.

Razglasi.

Važno! Podpisano c. kr. okrajno glavarstvo je v namen, da se uredi promet na cestah, že od početka sedanje vojne izdalo več razglasov in pozivljalo, da se naj drži vsakdo obstoječih cestno-policijskih predpisov, ker bo v nasprotnem slučaju strogo kaznovan. Dasi je c. kr. okrajno glavarstvo zadevne predpise večkrat objavljalo in o posledku kazenskih postopanj nalagalo najobčutnejše denarne globe kakor tudi zaporne kazni, je vendar opažati, da se določbe cestno-policijskih predpisov povsem premalo upoštevajo. Zlasti se množe slučajji, da so vozovi ponoči nerazsvetljeni, da spi voznik na vozu, da se ne drže vozovi leve strani ceste i. t. d. Taki in enaki prestopki so že v mirnem času, tem bolj pa v sedanjem vojnem času neodpušljivi. Okrajno glavarstvo opozarja vnovič z največjo resnostjo na določbe cestno-policijskih predpisov, kakor so se že v več razglasih objavljali, in dostavlja, da bo doletela odslej vsakega, ki bo spoznan krivim, ne več denarna, ampak takoj zaporna kazen, in ne samo zapor 24 ur, ampak takoj zapor najmanj enega tedna. To se daje tem potom na splošno vrednost. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju.

Vsem županstvom! C. kr. domobransko ministrstvo se je z odlokom z dne 24. dec. 1915 odd. XVII., št. 25.391 izreklo, da pristojna prispevek za preživljanje po zakonu z dne 26. dec. 1912 drž. zak. št. 237 tudi posinovljencem vpoklicanega in starišem, ki so posinovili vpoklicanega, to pa le pod pogojem, ako se je izvršilo posinovljenje že pred odreditvijo splošne mobilizacije in ako so drugi pogoji za priznanje podpore dani. Ob enem je omenjeno c. kr. ministrstvo odredilo, da se imajo doslej vložene zglasitve za podporo vzeti v pretres, in ako so pogoji dani, priznati tudi tem na novo upravičenim svojcem podporo. V ta namen se županstvo pozivlja, da dožene na primeren način, ako je v tamošnji občini kaka oseba, ki bi ji v smislu te nove odredbe pristojala podpora in naj takoj napravi zanjo zglasitev ter isto sem predloži. Seveda mora biti dan gori imenovani pogoj, namreč, da se je izvršilo posinovljenje še predno se je odredila splošna mobilizacija. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju.

Prošnja za slamnate kite za naše vojake na bojnem polju. Za varstvo naših vojakov proti talnemu mrazu in talni mokroti potrebuje vojaška uprava večjo množino dobre dolge slame za izdelovanje takih pletenic. Take kite, približno 3 cm debele in 5 cm široke, lahko ženske in večji otroci na deželi povsod pletejo. Vedno požrtvovalno prebivalstvo se tedaj srčno naproša, da daruje našim vojakom take slamnate kite ter jih odda pri županstvih (v Ljubljani pri mestnem magistratu), od koder jih bo c. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče spravilo na fronto. Na zahtevo bi vojaška uprava plačala 7 K za 1 q zgotovljenih kit. Da pa bodo tudi kaznilnice in prisilne delavnice mogle take kite v kar največji množini izdelovati, se nadalje prosi za podaritev dobro uporabne dolge slame, ki se naj odda ali v jetnišnici c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani ali v deželni prisilni delavnici v Ljubljani ali pri c. kr. okrajnem sodišču v Kranju. Ostala sodišča na Kranjskem ne razpolagajo z za izdelovanje slamnatih kit potrebnim številom kaznencev, vsled česar naj se podarjena slama odda izključno le pri treh zgoraj imenovanih delavnih mestih. Županstva, prečastita duhovščina in učiteljstvo so naproša, da ta domoljubni početek kakor po navadi krepko podpirajo. C. kr. deželni predsednik: Schwarz s. r.

Ovire na bojiščih.

Spisal Mihael Mohor, štabni podčastnik topniškega polka.

Marsikdo izmed cenjenih bralcev „Gorenjca“ je že slišal kaj praviti o „španskih jezdecih“, „bodečih ovnih“ in „kavernah“ na bojiščih. Zna biti si je tudi želel čitati o teh stvarih nekoliko natančnejši popis.

Naj v tem oziru nekoliko postrežem.

„Španski jezdec“ sestoji iz dveh, približno po tri metre dolgih železnih, poševno ležečih križev, ki so na križišču močno zvezani; skozi križišče je vtaknjen vodoravno kake 4 metre dolg železni

drog. Ti drogovci so približno palčeve debelosti in imajo vsi na konceh močne ostrine. To je glavna podlaga takega „jezdca“. Ko je jezdec izgotovljen, se po njem povleče bodeča žica vodoravno od vseh štirih osti, potem pa navpično okoli vseh štirih vodoravnih žic z malimi presledki od enega konca do drugega. Tako na „jezdecu“ ne ostane nazadnje nobenega praznega mesta, da bi mogel roko vanj utakniti. Tak „jezdec“ tehta 40—50 kg. Čemu se rabijo „španski jezdec“?

Na bojiščih v Galiciji in v Srbiji ti „jezdci“ niso prišli toliko v poštev, ker so bili tam večidel premikajoči se boji. Pač pa so na jugozahodni fronti „španski jezdec“ velike važnosti, ker je tu le pozicijska vojna.

Na strateško važnih točkah so izpeljani naši brambni jarki. Za utrditev teh jarkov se pred njimi vlečejo močne meje, to je bodeče žice. To žično omrežje sestoji iz železnih kolov, ki so zabiti v tla. Teh kolov je na nekaterih mestih kar po 5—7 vrst. Od kola do kola gredo potem goste žice in tako je to omrežje včasih po nekaj metrov široko.

Preden začne sovražna pehota naskakovati naše postojanke, otvori njihova artiljerija hud koncentrirani ogenj na to naše omrežje in na jarke ter skuša s kroglijami pretrgati bodeče žice in napraviti pot svoji pehoti.

Seveda se to večkrat posreči, ker včasih zračni pritisk, včasih pa težke granate, ki v tem omrežju eksplodirajo, potrgajo žice ter napravijo v omrežju po več metrov široke luknje. Ko bi tedaj naša pehota šla iz jarkov in te luknje zopet zapletla z žicami, bi vojakov silno veliko padlo. Zato se pa rabijo „španski jezdec“ tam, kjer je sovražnik napravil v omrežju luknje, in z njimi se omenjene odprtine zopet zamaše. Takega spletenega „jezdca“ primeta dva moža in ga neseta, ako ni nevarnosti vsled streljanja, ter ga postavita ravno ondi, kjer je sovražni ogenj napravil luknjo, da je ta odprtina zopet zadelana. Ako ga ne moreta tja nesti, vrže več mož „jezdca“ iz jarka proti odprtini in ga potem s kakim kolom rinejo naprej na njegovo mesto. Včasih je treba tudi več „jezdecov“ zapored postaviti.

Za vsemi postojankami so taki „španski jezdec“ izgotovljeni v rezervi in se tam v jarkih tudi izdelujejo. Tako se godi vedno tu na Krasu. Po dnevu sovražnik razstrelil omrežje, po noči mu pa včasih dvojno omrežje nasproti postavijo in sovražnik ne more prodreti. Mi smo mnenja, da bo Lahom prej zmanjkalo streliva in potrpežljivosti, kot pa nam „španskih jezdecov“. Dokler imamo teh bodečih vitezov dosti, se nam Lahov ni treba bati.

(Konec prih.)

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 1. febr. Črnogorci se ne morejo doma preživiti. Nekaterim se bo dovolilo, da si bodo šli kruha iskat po Avstriji. — Princ Mirko stanuje v gradu Kruševcu pri Podgorici. Pred vhomom stoji avstrijska častna straža. — Pri Valoni se bode Italija postavila v boj.

Berlin, 1. febr. Nocoj je nemško zračno brodogradbeno podjetje zažigalno bombe na ladjedelnico, pristanišče in tovarne v Liverpoolu ter na plavže in tovarne v nekaterih drugih krajih severne Angleške. Povsod so nastali veliki požari. Angleži so na zrakoplove močno streljali, pa niso nič zadeli. Vsi zrakoplovi so se vrnili nepoškodovani. Iz Londona se uradno poroča, da je bilo ubitih 54 in ranjenih 67 oseb. — Napad nemških zrakoplovcov na solunsko pristanišče je imel uspeh. Vojaške zgradbe pa niso bile poškodovane. Ranjenih je bilo 57 ljudi in 30 ubitih. — Pri poletu in napadu na Pariz v nedeljo zvečer je bilo zelo poškodovanih v notranjem mestu nad 50 hiš.

Bukarešt, 1. febr. Romunija je na Ruskem nakupila večkonj, ki se z ladjami prepeljejo v Galac.

Petrograd, 1. febr. Ministrski predsednik Goremykin je šel v pokoj, ker je že 78 let star. Njegov naslednik Stürmer je 10 let mlajši. — Odložilo se je sklicanje dume.

Črnovice, 2. febr. V ponedeljek po noči so bili severovzhodno od Črnovic odbiti Rusi, ki so več dni delali silne napade in streljali s topovi.

Budimpešta, 2. febr. Tu so zborovali agrarci iz Avstro-Ogrske in Nemčije. Sklenili so skupno postopanje in so zato izvolili poseben odbor. Za carinsko zvezo z Nemčijo se pa Ogrji niso ogrevali. Važen domenek so nadalje imeli tu ne-le avstroogrski ministri, ampak tudi nemški in ogrski poslanci.

Berlin, 2. febr. Angleži so napadli nemške postojanke zahodno od Mesines in na enem kraju za malo časa vdrli v nemške strelske jarke. — V Vogezih so zopet napadali Francozi in streljali na mesto Lens. Neko veliko francosko letalo so Nemci sestrelili in ranjene letalce vjeli.

Dunaj, 4. febr. Severovzhodno od Bojana se je izjalovil ruski napad na našo predpostojanko. V severni Galiciji in na volinjski fronti na obeh straneh živahno delujejo letala. — Na mnogih točkah primorske bojne črte so ostri boji s topovi. Zahodno od Sv. Lucije so naše čete po rovskih napadih razširile svoje postojanke. — Naše v Albaniji prodirajoče čete so zasedle okolico zahodno od Krupe. — Naši letalci so uspešno večkrat bombardirali taborišče pri Draču in včeraj zgradbe v pristanišču Valone.

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote. Tisoči priznanih pisem. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko „Steckenpferd“ in na celi naslov. Cena 1 krono v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo „Manera“ za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 80 v za tubo.

Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, računске zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najličneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA“ V KRANJU

Vsem županstvom naznanjamo, da se dobe „Potrdila o istovetnosti - Identitätsbescheinigung“ po 2 vin. komad in „Izkaz za moko“ po 4 vin. v tiskarni „Tiskovnega društva“ v Kranju.

Vsem rodoljubom toplo priporočamo za sedanji čas primerno dr. J. Lovrenčičevo brošuro „Oče naš!“, ki je izšla te dni v naši tiskarni na korist goriškim beguncem. Cena 50 vinarjev.

Pozor, članice Marijinih družb!

Izšel je v naši tiskarni Bleiweisov družbeni molitvenik: „Hči Brezmadežne“, ki obsega okrog 450 strani. Oblika je ista kakor pri „Tolažba dušam v vicah“. V prvem delu je ponatisnjen stanovski pouk, katerega so v prvi izdaji Slovenke z velikim navdušenjem sprejele. V drugem, novem delu je bogat marijanski molitvenik, ki nudi poleg drugih posebno veliko obhajilnih molitev in vse za družbe potrebne molitve. Pesmi je nad 30. Velja pa molitvenik rdečobrezan 2:50 K. Naroča se lahko takoj pri „Tiskovnem društvu“ v Kranju.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo ameriški umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bog Vsemogočni poklical k sebi v boljše življenje našo dobro, iz srca ljubljeno mamo, staro mamo in prababico, gospo

Marijo Kušlan roj. Logar

danes, 1. februvarja ob 1. uri popoldne, prevideno s Svetotajstvi za umirajoče, po kratki in mučni bolezni, v starosti 83. let.

Pogreb nepozabne ranjke se bo vršil v četrtek, dne 3. februvarja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo brale v žarni cerkvi.

Nepozabno pokojno priporočamo v blag spomin in molitev.

Kranj, dne 1. februvarja 1916.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse v toliki meri nam izkazano srčno sočutje povodom prebride izgube naše preljubljene mamice, stare mamice in prababice, gospe

Marije Kušlan roj. Logar

kakor tudi za številno spremstvo rajnce k večnemu počitku, izrekamo vsem velecenjenim sorodnikom, prijateljem, znancem in ostalim udeležencem našo iskreno zahvalo.

Kranj, dne 3. februvarja 1916.

Rodbina Kušlan.

Kupujte razno manufakturno in galanterijsko blago vedno le pri

„Prvi gorenjski razpošiljalni“ Ivan Savnik, Kranj

ki prodaja dobro in trpežno blago po najnižjih cenah.